

ØSTRE NATTLANDSFJELLET BARNEHAGE ANS

ÅRSPLAN

2022 - 2023

INNLEDNING

BARNEHAGENS STYRINGSdokumenter

Barnehagen ligger inn under Kunnskapsdepartementet, og er en del av utdanningssystemet i Norge – livslang læring - for alle barn i alderen 0-18 år. Vi vet at mye av barnets personlighet blir dannet i førskolealder. Barnehagen har av den grunn et stort ansvar for å bidra med å forberede det enkelte barn til å møte framtidens forventninger ved å gi de en pedagogisk- læringsmessig plattform. Det mest sentrale styringsdokumentet for barnehagen er lov om barnehager, og den forteller følgende om formålet med barnehagen:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

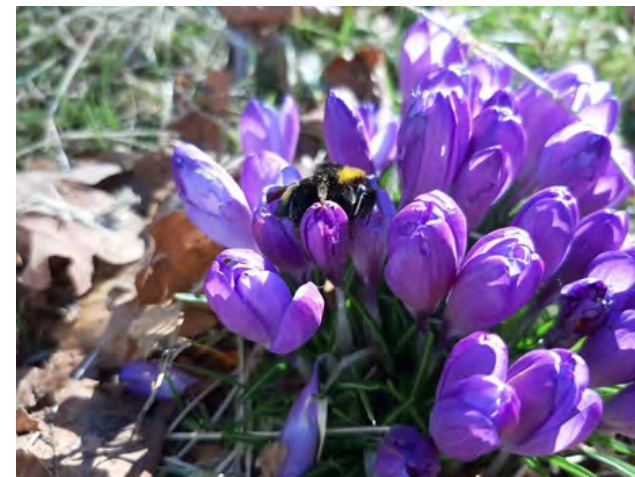
Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

(Barnehageloven § 1 Formål)

I henhold til § 2 i lov om barnehager, har kunnskapsdepartementet utarbeidet en «**Rammeplan for barnehagens innhold oppgaver**». Under punkt 4.1 i denne planen, pålegges alle barnehager å utarbeide en **årsplan**.

Årsplanen har flere funksjoner, den skal være:

- Et arbeidsredskap for barnehagens personale for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning.
- Utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen.
- Grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen.
- Informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, samarbeidsparter og andre interesserte.

INNHold

Innledning	s. 1
Barn og ansatte, foreldresamarbeid, kontaktinformasjon, åpningstid Pedagogisk satsingsområde 2022 - 2023	s. 3
Pedagogisk kvalitet	s. 4
	s. 5
De syv fagområdene vi jobber med	s. 7
Friluftsliv/Natur, miljø og teknikk	s. 8
Nærmiljø og samfunn	s. 9
Kunst, kultur og kreativitet	s. 10
Antall, rom og form	s. 11
Kommunikasjon, språk og tekst	s. 12
Kropp, bevegelse og helse	s. 13
Etikk, religion og filosofi	s. 14
Overganger	s. 15
Overgang barnehage - skole	s. 16
Aktivitetsplan MÅNE og SOL	s. 17
Dokumentasjon og vurdering	s. 18
Årshjul (Møtevirksomhet/ferie/arrangement)	s. 19

Barn og ansatte, foreldresamarbeid, kontakt og åpningstid

ÅPNINGSTID

07.00– 16:45

Mer informasjon om fri- og feriestengt se side 19.

KONTAKTINFORMASJON

Adresse:

Ø. Nattlandsfjellet 4,
5098 Bergen

Postadresse:

Postboks 2523-
Tveitevannet,
5823 Bergen

Telefon:

SOL: 9060 9461
MÅNE: 9055 6139
DAGLIG LEDER: 9199 2852

E-post: dagligleder@onbhg.no

Hjemmeside:

www.onbhg.barnehage.no

Andre samarbeidspartnere rundt enkeltbarn

Ut ifra barnets behov kan barnehagen samarbeide med PPT, BUP og andre instanser. Dette gjøres etter søknad fra foreldre på eget initiativ eller etter anbefaling fra barnehagen. Samarbeidets fokus er å hjelpe barn som har behov for ekstra tilrettelegging. Hensikten er at barnet får et inkluderende, likeverdig og tilpasset pedagogisk tilbud. Barnet kan ha utfordringer med språk- og tale, konsentrasjonsvansker, sosiale- og emosjonelle vansker, atferdsvansker, syn – og hørselsvansker og lignende.

Østre Nattlandsfjellet Barnehage ANS

Barn og ansatte 2022 - 2023

Østre Nattlandsfjellet Barnehage er en liten barnehage med to barnegrupper. Måne med 7 barn 0-2 år, Sol med «Skolegruppen» med 4 barn i tillegg til 13 andre barn. Hver gruppe har tilhørende pedagogisk leder, og pedagogiske medarbeidere (6 barn 3-6 år pr voksen og 3 barn 0-3 år pr voksen). Barnegruppene har sine aktiviteter og lek hver for seg, men de har også mulighet til å leke på tvers av alder.

Foreldresamarbeid/medvirkning enkeltbarn

For å sikre barna oppfølging og foreldrene et samarbeid rundt forhold som omsorg, oppdragelse, lek og utvikling legges det til rette for samarbeidssamtaler med foreldre rundt enkeltbarnet i løpet av tilvenningen og ellers en gang i året. Ved behov og mulighet organiseres det ekstra samtaler utover dette. Når barnet starter i barnehagen, vil det få ekstra oppfølging av en kontaktperson. Denne voksne vil også samarbeide ekstra med foreldrene om barnets trygghet og nye hverdag.

Ellers er det daglig informasjonsutveksling rundt enkeltbarnet via telefon, eller ved daglig levering og henting. Hvis du ønsker å ta opp noe/ønsker i forhold til ditt barn eller aktiviteter, ta kontakt med pedagogisk leder.

Samarbeid rundt grupper av barn og foreldres medvirkning

Foreldre/foresattes mulighet for medinnflytelse på barnehagens tilbud og samarbeid rundt grupper av barn sikres gjennom foreldrerådsmøte en gang pr. år, samarbeidsutvalgsmøter, brukerundersøkelse, og drøftinger på foreldremøter og under samarbeidsmøter. I tillegg har vi sosiale arrangementer av ulik karakter. Foreldrerådet som består av alle foreldrene, skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehage og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget (SU) skal være rådgivende, kontaktskapende og samordnende. I SU skal det sitte likt antall representanter personale og foreldre.

Hvis du ønsker å ta opp noe/ønsker i forhold til pedagogiske aktiviteter/grupper av barn, ta kontakt med pedagogisk leder, eller Daglig leder, eller foreldrerepresentant.

VISJON OG SATSNINGSOMRÅDE

Vår visjon: **LIVSMESTRING GJENNOM LEK OG NATUROPPLEVELSER**

Vi vil gi alle barn en god start på barndommen med trygge og lydhøre voksne som legger til rette for lek, gode naturopplevelser og mulighet for å påvirke egen hverdag.

Pedagogisk satsingsområde 2022 - 2023

LEK OG FRILUFTSLIV

Vårt nærmiljø innbyr til gode naturopplevelser uavhengig av alder og motorisk mestring. Vårt nærmiljø og våre skoger inspirerer til kreativitet og fantasi, naturområdene og naturmaterialene er hele tiden i endring og bidrar til at barnas lekemiljø blir fleksibelt og gir leken mulighet til å utvikles. Den gode leken og læringen får bedre muligheter i et skiftende miljø. Barn som erfarer god lek i naturen har større mulighet til å få et godt forhold til skogen og et ønske om å ta vare på naturen.

Gruppe Sol og Måne skal i fellesskap utvikle skogområdet bak barnehagen til et referanseområde for spontane eller faste turdager, til spising, lek, hvile, utforsking og læring. Gruppene vil gå på lengre turer i nærmiljøet sammen med barn som ønsker det.

Følgende områder vil vi jobbe med under årets satsing:

1. Gruppe Sol og Måne utvikler referanseområde i skogen bak barnehagen for å spise, samles, hvile, ulike typer lek, utforsking og læring.
2. Gruppe Sol har to faste turdager i uken og Måne en fast turdag i uken.
3. Ut ifra alder og interesse bli mer kjent med insekter, dyr, planter og vekster i nærmiljø og skog.
4. Skape magi og spenning for å stimulere lek og læring gjennom tverrfaglige aktiviteter – drama, forming, utforsking og forsøk
5. Skape sammenheng mellom leke- og læringsmiljøet i naturen og barnehagen, og dermed utvikling av barnas lek
6. Voksne sammen med barn planlegger, planter og steller ulike vekster i plantekassene på lekeplassen.
7. Ta bilder for registrering, bearbeiding og dokumentasjon.

MÅL	LEK OG FRILUFTSLIV SKAL BIDRA TIL BARNAS ALLSIDIGE UTVIKLING
VOKSENROLLEN	Se under fagområde «Friluftsliv – Natur, miljø og teknologi, og se side 6 under "Lek - og læringsmiljø".

PEDAGOGISK KVALITET

Omsorg:

Omsorg handler om relasjoner mellom personalet og barna, og barns omsorg for hverandre. God og trygg omsorg er et viktig fundament for trygghet og trivsel, utvikling av sosial kompetanse og livslang læring. Barn som får god omsorg og opplever trygghet, har overskudd til å leke og lære. I vår barnehage skal personalet gi god omsorg gjennom følgende;

- Alle barn får en kontaktperson som følger dem tett opp under tilvenning til barnehagelivet, og som bidrar til jevn informasjonsflyt mellom hjem og barnehage for en best mulig tilrettelegging av barnehagetilbudet.
- De voksne sikrer at alle barn har godt forhold til flere voksne
- De voksne/kontaktperson følger opp barnas behov for ulik omsorg som trygghet og trivsel, fysisk omsorg, behov for ro og hvile, bli sett og lyttet til, og oppleve tilhørighet og at en er viktig for fellesskape
- De støtter og oppmuntrer barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- De bidrar til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre
- «Circle of security»/ "Trygghetssirkelen" brukes i hverdagen for å støtte barnets sunne utvikling (se mer på siden om overganger).

Danning og medvirkning i egen hverdag

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter, stimulere til en god psykisk helse og forebygge uheldige samspillsmønstre som for eksempel mobbing. Medvirkning i egen hverdag innebærer at barn i barnehagen skal få mulighet til å gi uttrykk for hva de synes om barnehagen og egen hverdag, og erfare at de har innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Gjennom danning og medvirkning legges grunnlaget for barnets allsidige utvikling. Et av målene for danning og barns medvirkning i egen hverdag er at barna skall bli tryggere på seg selv og sin egen identitet. I denne prosessen er barna avhengig av støtte fra de voksne til å ta selvstendige valg og få hjelp til å mestre konsekvenser av egne handlinger. De trenger støtte og mulighet fra voksne til å bli hørt, si sin mening og få innflytelse på egen hverdag. Personalet i Østre Nattlandsfjellet Barnehage ANS skal;

- Støtte barna i å delta i beslutningsprosesser, støtte deres aktiviteter, engasjement og deltagelse i fellesskapet
- Tilrettelegge for at barna kan delta i utforskende og meningsfulle opplevelser, støtte barnas tenkning og samtaler, følge opp barnas perspektiver og handlinger
- Verdsatte og synliggjøre ulike behov og mangfold som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring
- Å observere og lytte til barnas ønsker for eget leke- og læringsmiljø gjennom samtaler og samlinger
- Legge til rette for spontan og planlagt bruk av samtaler, spill/verktøy, nettkilder og (fag)litteratur som stimulerer refleksjon rundt og mestring av følelser – spesielt med tanke på å være bevisst på sine egne tanker/mønstre og dermed utvikle god forståelse og nære relasjoner til andre barn.. Eksempel «Psykologisk førstehjelp-grønne og røde tanker» fra ca. 2-6 år,
- Lytte til foreldrenes tilbakemeldinger på vegne av barna og formidle tilbakemeldinger og behov fra barn til foreldre.

Leke- og læringsmiljø

Lek er barnets væremåte og nøkkel til både glede, vennskap og fellesskap. Det å stimulere til gode lekemiljø for alle barn med voksen støtte, kan forbygge mobbing og utestengning. Gode lekemiljø er også gode læringsmiljø (Terje Melaas «Blikk for Lek» 2013). Gjennom lek lærer barn blant annet mye om seg selv og seg selv i forhold til andre, det lærer om andre, utvikler empati, det lærer om å vente på tur og samarbeide, konfliktløsning og regulere egen adferd. I leken lærer barn språk, det å forhandle om roller, prøve og feile i et trygt miljø, øve opp konsentrasjonen, å være kreativ og komme med løsninger. Læring gjennom gode lekemiljø er læring på høyt nivå. Potensialet for glede og læring er stort gjennom lek, og det gis enda større mulighet for et godt leke- og læringsutbytte hvis det fysiske miljøet med materialer er godt tilrettelagt i tråd med barnas interesser og behov- i tillegg til støttende voksne. Gjennom å legge frem ulike materialer og bidra til videreutvikling av leketema kan vi inspirere barnas lek og læring innenfor alle de ulike fagområdene som barnehagen skal jobbe med, og da gjerne tverrfaglig hvor flere fagområder er representert innenfor barnas lek.

I løpet av barnehageåret 2016 – 2019 har vi utviklet oss gjennom å jobbe med et prosjekt «Inspirerende leke- og læringsmiljø» (2016-2017), vi har hevet personalets kompetanse for å verne og støtte barnas lek (lekekloke voksne), vi fikk begreper som «Lekerabling» (barnet er i en sårbar fase og i begynnelse av lek, kan trenge voksenstøtte og vern for å gjøre den til en lekerutine), og «Lekerutine» (barnet gjentar lek og evner å utvikle leken hvis den vernes og støttes) og «Kamprabling» (barn løper, bråker og ønsker mer spenning..., trenger voksne som inspirerer, veileder og legger til rette miljøet). I tillegg samarbeidet vi med barna for å gjøre innemiljøet og etter hvert utemiljøet mer inspirerende for barnas lek og læring.

Vår erfaring tilsier at personalets lekekompetanse, og barnas mulighet til å utvikle leke- og læringsmiljøet ut ifra en utviklende og rik lek har stor påvirkning på hvordan og hva barna leker og lærer – og om de leker med andre barn. Det å jobbe med lekemiljøet til barn på den måten vi har gjort, gjennom lekekloke voksne som blant annet bytter ut leketema og rekvisitter som også inkluderer barn som mangler lekekompetanse og barn med ekstra utfordringer, ut ifra barnas skiftende behov og interesse, er et evigvarende pedagogisk verktøy. Personalgruppen vil fortsette med å oppdatere seg faglig, observere barnas lek, tilrettelegge lekemiljøet i samarbeid med barna - både inne og ute – både på lekeplassen og i skogen/nærmiljøet.

Personalet skal arbeide videre for å verne og skape et inspirerende leke- og læringsmiljø for alle barn, både inne og ute gjennom å:

1. Verne gode samspillsmønster gjennom samtaler og refleksjon rundt følelser og agferd for å fremme sosialt samspill og etter hvert utvikle nære vennskap.
2. Være bevisst på egen rolle og deltagelse i barnas lek; observere, lytte til barnas ønsker, tilrettelegge og aktivt inkludere lek, verne og videreutvikle barnas lek
3. Organisere lokalene, utemiljøet og materialene for å utvikle leketemaer og inspirere til ulike type lek og læring i barnegruppen
4. Opprette god dialog med foreldre når et barn ikke mestrer lek med andre barn eller har andre utfordringer, slik at de voksne kan introdusere et lekemiljø som gir barnet adgang til lek med andre barn.
5. Gi barn med utfordringer under lek med andre barn mulighet til å øve seg på å bruke strategier for deltagelse i lek på lik linje med jevnaldrende.
6. Introdusere barnelitteratur, sang, eventyr, drama, og andre tverrfaglige opplevelser som en ressurs til å videreutvikle lek og læring.

DE SYV FAGOMRÅDENE VI ARBEIDER MED

Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter (Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold).

I det pedagogiske tilbudet i barnehagen jobber vi for å skape og tilrettelegge for gode lekemiljøer for alle barn, vi tilrettelegger for nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter gjennom lek. Vi tilrettelegger for **læring gjennom lek**. Gode lekemiljøer er også gode læringsmiljøer (ifølge Terje Melaas «Blikk for lek» 2013). Potensialet for glede og læring er stort gjennom lek, og det gis enda større mulighet for et godt leke- og læringsutbytte hvis det fysiske miljøet med materialer er godt tilrettelagt i tråd med barnas interesser og behov, i tillegg til støttende voksne. Gjennom å legge frem ulike materialer og bidra til utvikling av leketemaer kan vi inspirere barnas lek og læring innenfor alle de ulike fagområdene som barnehagen skal jobbe med, og da gjerne tverrfaglig hvor flere fagområder blir representert innenfor barnas lek.

Gruppe MÅNE og gruppe SOL vil ha tverrfaglige pedagogiske aktiviteter ut ifra barnas ønsker og tanker for sin hverdag og deres lek. Dette er også en grunn til at vi ikke har månedsplan – med ferdige planer, da det er barnas behov og interesser som styrer hverdagene. Vår erfaring, observasjoner og blant annet rammeplanen tilsier at barnas utbytte av lek, og dermed læring og utvikling blir bedre ved at de får ta utgangspunkt i egen motivasjon og interesse. De ulike barnegruppene lager enten ukesplan eller dagsplan sammen med voksne. Vi har aktivitetsplan med noen hovedtema gjennom året som en generell plan. Vi dokumenterer hverdagens pedagogiske aktiviteter gjennom bilder og tekst i lukket gruppe på "Messenger", fortrinnsvis en gang i uken. Vi forteller hva barna har vist interesse for, hva de har gjort av aktiviteter, deres lek, tverrfaglig innhold og læring. Ut i fra barnas interesse har vi også utstilling av barnas kunst og lignende på Månerom, hovedrom og i garderobe. På foreldremøtene våre viser vi som regel bilder og forteller mer om livet i barnehagen også.

Under hvert fagområde i årsplanen er det en oversikt over hvordan vi tilbyr progresjon i det pedagogiske tilbudet ut ifra barnas alder. Progresjon innebærer at barna skal oppleve varierte opplevelser og erfaringer gjennom et barnehageår, og gjennom hele barnehagetiden fra de er 1 år og frem til de er 5-6 år. Utvikling og progresjon i småbarnsalder er en sammenheng mellom å tilegne seg kunnskap og lære seg ferdigheter. Vi tilbyr progresjon i de ulike fagområdene ved å jobbe tverrfaglig- og gjennom lek ut ifra barnas individuelle forskjeller.

Støttemateriell om progresjon: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/arbeidsmater/progresjon/>

FAGOMRÅDER – METODER – PROGRESJON – VOKSENROLLEN – MÅL

TEMA/ FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år SKOLEGRUPPE
FRILUFTSLIV – Natur, miljø og teknologi	Lek og/eller tverrfaglige aktiviteter ute hver dag Planlegge og gjennomføre en fast turdag i uken Benytte referanseområde for spising, utforsking, lek og læring Samling med forberedelse og i ettertid bearbeide tur Synge sanger, fortellinger/eventyr og dramatisere om naturen Sanke naturmaterialer til forming, utforsking og lek i barnehagen Introdusere skille mellom de ulike årstidene Introdusere blomst/plante/tre/dyr/insekt Barna planter frø, steller og følger frøets utvikling Ta i bruk naturen for å stimulere lek, læring og utvikling innenfor andre fagområder Barna blir kjent med en måte å ta vare på naturen Barna sorterer boss: plast/papir/mat-restavfall Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon	Lek og/eller tverrfaglige aktiviteter ute hver dag Planlegge og gjennomføre to faste turdager i uken Benytte referanseområde og nærmiljø for turer, lek, utforsking, spising, hvile Samling med forberedelse og i ettertid bearbeide tur Tverrfaglig fordypning gjennom sang, tekst og drama Sanke naturmaterialer til forming, utforsking og lek i barnehagen Bli kjent med og oppleve de ulike årstidene - hva som kjennetegner de Bli kjent med en type blomst, en type plante, og et dyr/insekt – og følge de gjennom året Barna planter frø, steller og følger frøets utvikling Ta i bruk naturen for å stimulere lek, læring og utvikling innenfor andre fagområder Barna blir kjent med ulike måter å ta vare på naturen Barna sorterer boss: plast/papir/mat-restavfall Besøk på ett av Bergens syv fjell Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon	Lek og/eller tverrfaglige aktiviteter ute hver dag Planlegge og gjennomføre to faste turdager i uken Benytte referanseområde og nærmiljø for turer, lek, utforsking, spising og hvile. Samling med forberedelse, og Tverrfaglig fordypning gjennom sang, tekst og drama Sanke naturmaterialer til forming, utforsking og lek i barnehagen Registrere og kategorisere de ulike årstidene Bli kjent med et habitat, ulike typer insekter/planter, trær/dyr/fugl – følge gjennom året, finne kjennetegn og kategorisere Barna planter frø, steller og følger frøets utvikling Ta i bruk naturen for å stimulere lek, læring og utvikling innenfor andre fagområder Barna gjennomfører jevnlig aktiviteter og registrerer for å ta vare på naturen Barna sorterer boss: plast/papir/mat-restavfall, og glass/metall, blir kjent med gjenbruk og bærekraftig utvikling Besøk på ett av Bergens syv fjell Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon

VOKSENROLLEN

De voksne tilrettelegger for at alle barna får gode leke- og naturopplevelser og læring ut i fra behov og interesser året rundt

De voksne skal introdusere strategier til barn med utfordringer som gjør det mulig for dem å delta i friluftsliv, lek og læring på lik linje som jevn gamle.

De voksne er nysgjerrige og undrende sammen med barna over naturens mangfold, fenomener og eksperimenter med teknologi

De voksne tilrettelegger for barnas medvirkning under planlegging, gjennomføring og bearbeiding/evaluering av turdager

De voksne legger tilrette for at barna får kjennskap til bærekraftig utvikling og et ønske om å ta vare på naturen

De voksne tilrettelegger for tverrfaglige opplevelser som stimulerer utforsking, lek og læring

De voksne har tilgjengelig litteratur / IKT for å stimulere nysgjerrighet og læring

De voksne tar i bruk og gir barna mulighet til å bli kjent med og mestre teknologi og redskaper, som f.eks. kikkert, ta bilder, fremkalle bilder, søke informasjon på nett, forstørrelsesglass, skoglotto/ registreringsskjema.

MÅL: FRILUFTSLIV – NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Aktiviteter knyttet opp til dette fagområdet/ friluftsliv skal gi barna kjennskap til naturen, planter, dyr, vær, årstider, naturfenomener og eksperimenter med teknologi.

Det skal gi barna kjennskap til bærekraftig utvikling, og et ønske om å være i naturen og verne om naturen.

TEMA/ FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år SKOLEGRUPPE
NÆRMILJØ OG SAMFUNN	Barna opplever trygg tilknytning, lek og tverrfaglige aktiviteter i barnehagen og blir kjent med barnehagens rutiner, inne og uteområde Barna deltar under ulike praktiske oppgaver i barnehagen Barna opplever å bli hørt og få påvirke egen hverdag, og reflektere rundt følelser/handlinger Barna blir kjent med barnehagens nærmiljø på turer gjennom lek, utforskning og tverrfaglige aktiviteter Barna erfarer bruk av kollektiv transport Barnas familie blir fremhevet gjennom «Familiehus» Barna erfarer barnekonvensjonen Barna blir kjent med en måte å ta vare på naturen, utgangspunkt i FN's bærekraftsmål 12 Barna får gryende innsikt i feiringen av Nasjonaldagen Barna får gryende innsikt i den samiske kulturen/markering Tilrettelegge for utforskning og kjennskap til ulike yrker/transportmidler/familie/samfunn gjennom lek og bearbeiding Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon	Barna opplever trygg tilknytning, lek og tverrfaglige aktiviteter i barnehagen og blir kjent med barnehagens rutiner, inne og uteområde Barna deltar og får ansvar for ulike praktiske oppgaver i barnehagen Barna opplever å bli hørt og få påvirke egen hverdag, få reflektere rundt egne følelser/handlinger - konsekvenser Barna blir kjent med barnehagens nærmiljø på turer gjennom lek, utforskning og tverrfaglige aktiviteter Barna erfarer bruk av kollektiv transport Nye barns familie blir fremhevet gjennom «Familiehus» etter ønske Barna deltar i samling om og erfarer barnekonvensjonen Barna blir kjent med ulike måter å ta vare på naturen, utgangspunkt i FN's bærekraftsmål 12 Barna blir kjent med Nasjonaldagen og markerer den Barna får kjennskap til den samiske kulturen og markerer Samenes Barna besøker bibliotek på Nesttun Tilrettelegge for utforskning og kjennskap til ulike yrker/transportmidler/familie/samfunn gjennom lek og bearbeiding Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon	Barna opplever trygg tilknytning, lek og tverrfaglige aktiviteter og blir kjent med barnehagens rutiner, inne og uteområde Barna deltar og får ansvar for ulike praktiske oppgaver i barnehagen Barna opplever å bli hørt og få påvirke egen hverdag, få reflektere rundt egne/andres følelser og handlinger – konsekvenser (Psykologisk førstehjelp) Barna blir kjent med barnehagens nærmiljø på turer gjennom lek, utforskning og tverrfaglige aktiviteter Barna erfarer bruk av kollektiv transport Nye barns familie blir fremhevet gjennom «Familiehus» etter ønske Barna deltar i aktiviteter for å lære om menneskerettigheter og barnekonvensjonen, og planlegger en markering av FN-dagen 24/10-20 Barna gjennomfører jevnlig aktiviteter og registrerer for å ta vare på naturen, utgangspunkt i FN's bærekraftsmål 12. Skolegruppen besøker nærmiljøskolen(e) Barna gjør aktiviteter for å lære om bakgrunnen for Nasjonaldagen, og markerer den Barna gjør aktiviteter for å lære om den samiske kulturen og markerer Samenes dag Barna besøker bibliotek på nesttun Tilrettelegge for utforskning og kjennskap til ulike yrker/transportmidler/familie/samfunn gjennom lek og bearbeiding Barna reflekterer over likheter og forskjeller, og like muligheter (gutt/jente, nasjonalitet, religion) Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon

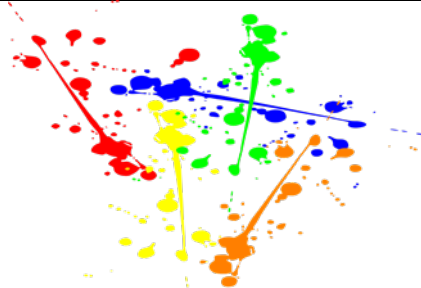
VOKSENROLLEN	De voksne tilrettelegger for barnas trygge tilknytning og utforskning av inne- / uteområde og nærområdet gjennom lek og tverrfaglige aktiviteter De voksne tilrettelegger og motiverer for barnas deltagelse i barnehagens fellesskap og barnas opplevelse av at de er viktige for fellesskapet De voksne motiverer og legger til rette for barnas deltagelse i å utføre praktiske oppgaver De voksne legger til rette for at barna får kjennskap til bærekraftig utvikling(FNs bærekraftsmål 12) og et ønske om å ta vare på naturen De voksne gir barna erfaring i å ta kollektiv transport og besøke institusjoner i nærmiljøet De voksne bruker litteratur/IKT for å stimulere barnas nysgjerrighet og læring om eget samfunn De voksne må holde seg oppdatert om et samfunn i endring De voksne tar i bruk og gir barna mulighet til å bli kjent med og mestre teknologi og redskaper, som f.eks. ta bilder, fremkalle bilder, søke informasjon på nett (bussruter/åpningstider/ dager å markere o.s.v.)	
---------------------	---	--

MÅL: NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Aktiviteter knyttet opp til dette fagområdet skal gi barna innsikt i det demokratiske samfunnet vi er en del av.

Alle barn skal oppleve seg som en viktig del av fellesskapet, og erfare at en selv og alle andre barn får mulighet til å kunne bidra ut ifra sine premisser.

TEMA/ FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år SKOLEGRUPPE
KUNST, KULTUR OG KREATIVITET	Barna får erfare bruk av alle sansene gjennom kreative opplevelser Barna får mulighet til å uttrykke seg på kreative måter, som for eksempel gjennom billedkunst, kunsthåndverk, musikk, dans, drama, litteratur, film, arkitektur og design. Barna får mulighet til å uttrykke seg kreativt gjennom materialer til gjenbruk eller fra naturen Barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk Barna har utstillinger hvor foreldrene inviteres til å se deres kunst Lage gaver og pynt Arrangere karneval Dra på utfukt for en kunstnerisk opplevelse Oppdage statuer/kunst/kultur i nærmiljøet Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon	Barna får erfare bruk av alle sansene gjennom kreative opplevelser Barna får mulighet til å uttrykke seg på kreative måter, som for eksempel gjennom billedkunst, kunsthåndverk, musikk, dans, drama, litteratur, film, arkitektur og design. Barna får mulighet til å uttrykke seg kreativt gjennom materialer til gjenbruk eller fra naturen Barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk Lage gaver og pynt, delta i å lage utstilling av egen kunst for foreldre Barna lager bursdagskroner til hverandre Arrangere karneval Dra på utfukt for en kunstnerisk opplevelse Oppdage statuer/kunst/kultur i nærmiljøet Barna har lucia frokost med sang for foreldre Barna deltar under planlegging, øving, og gjennomføring av sommer- og juleshow ut ifra interesse Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon	Barna får erfare bruk av alle sansene gjennom kreative opplevelser Barna får mulighet til å uttrykke seg på kreative måter, som for eksempel gjennom billedkunst, kunsthåndverk, musikk, dans, drama, litteratur, film, arkitektur og design. Barna får mulighet til å uttrykke seg kreativt gjennom materialer til gjenbruk eller fra naturen Barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk Barna får skape gaver, pynt og kunst- og tilrettelegge for barnas egen utstilling Barna lager bursdagskroner til hverandre Arrangere karneval Planlegge og gjennomføre utfukt for kunstneriske opplevelse, bearbeide og evaluere etterpå Oppdage statuer/kunst/kultur i nærmiljøet Barna har lucia frokost med sang for foreldre Barna planlegger, øver og lager, og gjennomfører sommer- og juleshow for foreldre Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon

VOKSENROLLEN	De voksne tar utgangspunkt i barnas interesser og utforsking for å tilrettelegge for kreative opplevelser De voksne tilrettelegger for barnas egne kreative uttrykk gjennom lek og tverrfaglige aktiviteter både inne, ute og i naturen De voksne tilrettelegger for barnas deltagelse i felless kultur – og kunstopplevelser De voksne bruker litteratur/IKT for å stimulere barnas nysgjerrighet og læring om ulike uttryksmåter De voksne tar i bruk og gir barna mulighet til å bli kjent med og mestre teknologi og redskaper, som f.eks. ta bilder, fremkalle bilder, søke informasjon på nett.	
---------------------	--	--

MÅL: KUNST; KULTUR OG KREATIVITET

Aktiviteter knyttet opp til dette fagområdet skal gi barna mulighet for å utforske og utvikle ulike uttryksmåter, kreativitet og skaperglede.

Barnas deltagelse i aktivitetene under dette fagområdet skal bidra til å fremme barnets psykiske helse, barnas egen kultur og tilhørighet, og berike barnas lek og fellesskap.

TEMA/ FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år SKOLEGRUPPE
ANTALL, ROM OG FORM	Barna oppdager, leker og undrer seg over tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på Barna får erfaring med å sortere, oppdage form og størrelse gjennom lek og tverrfaglige aktiviteter inne, ute og i naturen Barna deltar under rydding og sortering av leker etter bruk Telling, konstruksjonslek, farger, former, størrelser brukes i samlinger, under lek og oppdages i naturen Kropp og sanser brukes aktivt for å utvikle romfølelse Bruke bøker, sanger, regler og eventyr med matematiske begreper Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon	Barna oppdager, leker og undrer seg over tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på Barna får erfaring med å sortere, oppdage form og størrelse gjennom lek og tverrfaglige aktiviteter inne, ute og i naturen Barna deltar under rydding og sortering av leker etter bruk Telling, konstruksjonslek, farger, former, størrelser brukes i samlinger, under lek og oppdages i naturen Kropp og sanser brukes aktivt for å utvikle romfølelse Bruke bøker, sanger, regler og eventyr med matematiske begreper Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon	Barna oppdager, leker og undrer seg over tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på Barna får erfaring med å sortere, oppdage form og størrelse gjennom lek og tverrfaglige aktiviteter inne, ute og i naturen Barna deltar under rydding og sortering av leker etter bruk Telling, konstruksjonslek, farger, former, størrelser brukes i samlinger, lek og tverrfaglige aktiviteter Kropp og sanser brukes aktivt for å utvikle romfølelse Bruke bøker, sanger, regler og eventyr med matematiske begreper Barna blir ut ifra interesse kjent med tall, skrive tall, regne gjennom tilrettelagte skolegruppe-aktiviteter og tilgjengelig materiale under lek Bruke IKT for å vekke nysgjerrighet og leke med oppgaver og begreper – problemløsning Bruker verktøy som «Mattekassen», konstruksjonslek, spill og pusslespill og matlaging. Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon

VOKSENROLLEN	De voksne tar utgangspunkt i barnas interesser og utforsking for å tilrettelegge for lek, utforsking og læring av matematiske begreper De voksne tilrettelegger for barnas egen utforsking og uttrykk av matematiske begreper gjennom lek og tverrfaglige aktiviteter både inne, ute og i naturen De voksne tilrettelegger for barnas deltagelse i felles undring om matematiske begreper og problemløsning De voksne bruker litteratur/IKT, «Mattekassen», pusslespill; konstruksjonslek og lignende for å stimulere barnas nysgjerrighet og læring om matematiske begreper De voksne tar i bruk og gir barna mulighet til å bli kjent med og mestre teknologi og redskaper, som f.eks. ta bilder, fremkalle bilder, søke informasjon på nett.
---------------------	--

MÅL: ANTALL, ROM OG FORM

Aktiviteter knyttet til dette fagområdet skal gi barna erfaringer med matematiske begreper for å kunne se sammenhenger i naturen, samfunnet og universet.

Aktivitetene skal bidra til barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.

TEMA/ FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år SKOLEGRUPPE
KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	Barn opplever trygg tilknytning til voksen, lytter og deltar aktivt i samtale med voksne og barn Barn benevner og deltar aktivt språklig, blir utfordret språklig i tverrfaglige aktiviteter og samlinger i møte med andre barn og voksne Barn blir utfordret og bruker eget språk og språkforståelse under lek Barn leker med sang og språklyder Barn bruker tilgjengelige bøker og deltar under høytlesing Barnet introduseres for begreper rundt sanser, omsorg, følelser, kropp, samspill og handling/konsekvenser (Bl. a. Psykologisk førstehjelp) og natur under «NATUREN ÅRET RUNDT» Ta bilde for bearbeiding og dokumentasjon	Barna bruker aktivt begreper, tolking og språk i samspill og lek med andre barn og voksne Barna får utvidet forståelse av begreper innenfor kropp, helse, følelser og samspill Barna får utvidet forståelse av begreper om natur og naturvern, vekster, dyr, insekter, årstid, vær, registrering/kategorisering og friluftsliv under «NATUREN ÅRET RUNDT» Barn deltar i samlinger og tverrfaglige aktiviteter med variert utvalg av sang, rim og regler, tekster, høytlesing og drama. Barn opplever besøk på teater eller annen kulturaktivitet, med bearbeiding og samtale etterpå Barn leker med språk, rim, rytme, lyder, regler og tekst – skaper sine egne uttrykk og historier Barna får utvidet forståelse av begreper innenfor ulike tverrfaglige aktiviteter og lek Barna snakker om og er bevisst sammenhenger mellom følelser, handlinger og konsekvenser Barna tar plass i samling/ samspill og sier sin mening og snakker om erfaringer Barna øver felles på sanger til luciafrokokst hvor foreldrene er invitert Barn deltar etter interesse under planlegging, øving og gjennomføring av sommer- og juleshow for foreldre – med bearbeiding etterpå Ta bilde for bearbeiding og dokumentasjon	Barna bruker aktivt begreper, tolking og språk i samspill og lek med andre barn og voksne Barna får utvidet forståelse av begreper innenfor kropp, helse, følelser og samspill Barna får utvidet forståelse av begreper om natur og naturvern, vekster, dyr, insekter, årstid, vær, registrering/kategorisering og friluftsliv under «NATUREN ÅRET RUNDT» Barn bruker aktivt tilgjengelige litteratur og søker informasjon på nettbrett/pc Barn deltar i samlinger og tverrfaglige aktiviteter med variert utvalg av sang, rim og regler, tekster, høytlesing og drama. Barn opplever besøk på teater eller annen kulturaktivitet, med bearbeiding og samtale etterpå Barn leker med språk, rim, rytme, lyder, regler og tekst – skaper sine egne uttrykk og historier Barna får utvidet forståelse av begreper innenfor ulike tverrfaglige aktiviteter og lek Barna snakker om og er bevisst sammenhenger mellom følelser, handlinger og konsekvenser Barna tar plass i samling/ samspill og sier sin mening og snakker om erfaringer Barna øver felles på sanger til luciafrokokst hvor foreldrene er invitert Barna på Sol/skolegruppen planlegger og øver på sanger og tekst/skuespill, og gjennomfører sommer- og juleshow for foreldre - mulighet for bearbeiding/lek i etterkant Barna blir ut ifra interesse kjent med bokstaver, skrive bokstaver/ord/setninger og lage tekst gjennom tilrettelagte skolegruppe-aktiviteter og tilgjengelig materiale under lek Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon

VOKSENROLLEN	De voksne ivaretar trygg tilknytning barn- voksen, bruker aktivt selv benevning, begreper og tolking av barnets kroppsspråk i omsorgssituasjoner, lek, samling og ulike tverrfaglige aktiviteter. De voksne tar utgangspunkt i barnets interesser og utforsking for spontan bruk av språk og kommunikasjon De voksne bruker konkrete som støtte under aktiviteter med for eksempel sang og fortellinger sammen med de yngste De voksne bruker sang, litteratur, rim og regler, høytlesning, tekst for å stimulere barnas språkforståelse, ordforråd og egen lek med ord/lyder De voksne tilrettelegger ut ifra alder for øving av forståelse og refleksjoner rundt begreper som sanser, omsorg, kropp, helse, følelser og samspill De voksne tilrettelegger for skolebarnas skrive- og leseforberedende aktiviteter og bruk av nettbrett i kunnskapssøken Voksne evaluerer barnas språk og språkforståelse gjennom «TRAS» ut ifra tillatelse og etter behov eller ønske
---------------------	--

MÅL: KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Aktiviteter knyttet til dette fagområdet skal bidra til at alle barn utforsker og utvikler sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.

TEMA/ FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år SKOLEGRUPPE
KROPP, BEVEGELSE OG HELSE	Delta i sang med bevegelse Benevne og erfare kropp, sanser og følelser Gode rutiner rundt hygiene, også håndvask Delta under pedagogisk opplegg «Ren hånd» Tilbud om sunn mat i barnehagen, øve på å drikke/smøre selv Finne garderobeplass, og øve på å kle på/ta av klær selv Lek og/eller tverrfaglige aktiviteter ute hver dag Planlegge og gjennomføre en fast turdag i ulendt terreng i uken Spontane og planlagte turer i nærmiljøet/byen Velge referanseområde i naturen for spising, utfoldelse, lek og læring Hinderløype, sykle, klatre, rulle, løpe, ake inne/ute Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon	Samlinger/tverrfaglige aktiviteter og prosjekter om kropp og helse Finne garderobeplass, og øve på å kle på/av selv. Ordforråd og erfaringer med kropp, sanser og følelser (Psykologisk førstehjelp/litteratur) og kunne ha samtaler om dette Gode rutiner rundt hygiene, også håndvask Delta og gjøre aktiviteter under pedagogisk opplegg «Ren hånd» Tilbud om sunn mat i bhg, drikke/smøre selv-bidrar i matlaging Lek og/eller tverrfaglige aktiviteter ute hver dag Planlegge og gjennomføre to faste turdager i ulendt terreng i uken Spontane og planlagte turer i nærmiljøet/byen Velge referanseområde i naturen for spising, utfoldelse, lek og læring Hinderløype inne/ute Aktivitetsleker i skogen og ballspill på fotballbanen Besøk på ett av Bergens syv fjell Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon	Samlinger/tverrfaglige aktiviteter og prosjekter om kropp og helse Finne garderobeplass, finne klær for rett vær og kle på/av selv Bevissthet om egen kropp, sanser og følelser (Psykologisk førstehjelp/litteratur), og kunne reflektere rundt dette Gode rutiner rundt hygiene, også håndvask Delta under pedagogisk opplegg «Ren hånd» Tilbud om sunn mat i barnehagen, drikker/smører selv, kan følge oppskrift Lek og/eller tverrfaglige aktiviteter ute hver dag Planlegge og gjennomføre to faste turdager i ulendt terreng i uken Spontane og planlagte turer i nærmiljøet/byen Velge referanseområde i naturen for spising, utfoldelse, lek og læring Hinderløype inne/ute og orienteringsløype ute Aktivitetsleker i skogen og ballspill på fotballbanen Besøk på ett av Bergens syv fjell Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon

VOKSENROLLEN	De voksne tilrettelegger for at alle barna får gode leke- og naturopplevelser og læring ut i fra behov og interesser året rundt De voksne skal introdusere strategier til barn med utfordringer som gjør det mulig for dem å delta i friluftsliv, lek og læring på lik linje som jevn gamle. De voksne tilrettelegger for tverrfaglige opplevelser som stimulerer utforskning, lek og læring De voksne har tilgjengelig litteratur / IKT for å stimulere nysgjerrighet og læring De voksne tar i bruk og gir barna mulighet til å bli kjent med og mestre teknologi og redskaper, som f.eks. kikkert, ta bilder, fremkalle bilder, søke informasjon på nett	 Nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet
---------------------	--	--

MÅL: KROPP, BEVEGELSE OG HELSE

Dette fagområdet skal bidra til at barna opplever glede ved bevegelse og får forståelse og kunnskap om hvordan de kan ta vare på egen helse, utvikle bevissthet om egne og andres grenser, få utviklet egen kroppsbeherskelse og motorikk.

TEMA/ FAGOMRÅDE	1 – 2 år	3 – 4 år	5 – 6 år SKOLEGRUPPE
ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI	Introdusere høytidene jul, påske, 17. mai gjennom tverrfaglige aktiviteter Introdusering av fortellinger/sanger/tradisjoner/verdier som er representert i barnegruppene Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon	Barna blir kjent med høytidene jul, påske, 17. mai og andre høytider som er representert i barnehagen gjennom tverrfaglige aktiviteter Barna blir kjent med fortellinger/sanger/tradisjoner/verdier som er representert i barnegruppene Sol går lucia-tog Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon	Barna blir kjent med høytidene jul, påske, 17. mai og andre høytider som er representert i barnehagen gjennom tverrfaglige aktiviteter Barna blir kjent med fortellinger/sanger/tradisjoner/verdier og geografisk sted som er representert i barnegruppen Delta i refleksjoner rundt religion, religiøse uttrykk, kulturelle uttrykk, etikk, livssyn og eksistensielle temaer Sol går lucia-tog Ta bilder for bearbeiding og dokumentasjon
VOKSENROLLEN	Gi rom for samtaler og samlinger hvor barna kan få snakke sammen, komme med erfaringer og tanker om religion og religiøse uttrykk, kulturelle uttrykk, etikk, livssyn og eksistensielle temaer. Aktivt fremme inkludering, toleranse og respekt for ulikheter Tilrettelegge for tverrfaglige aktiviteter og lek for fellesskapet i barnehage og nærmiljø Tilrettelegge for samtaler rundt verdikonflikter i hverdagen, reflektere over verdiprioriteringer og holdninger med barna De voksne har tilgjengelig litteratur / IKT for å stimulere nysgjerrighet og læring De voksne tar i bruk og gir barna mulighet til å bli kjent med og mestre teknologi og redskaper, som f.eks. kikkert, ta bilder, fremkalle bilder, søke informasjon på nett Gi barna kjennskap til og markere merkedager, høytider og tradisjoner i den kristne kulturarven og andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen		

MÅL: ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Dette fagområdet skal bidra til at barna får kjennskap og erfaringer med ulike høytider og utvikle forståelse og respekt for ulikheter i hvordan man kan forstå verden på og hvordan vi lever sammen.

OVERGANGER

NY I BARNEHAGEN

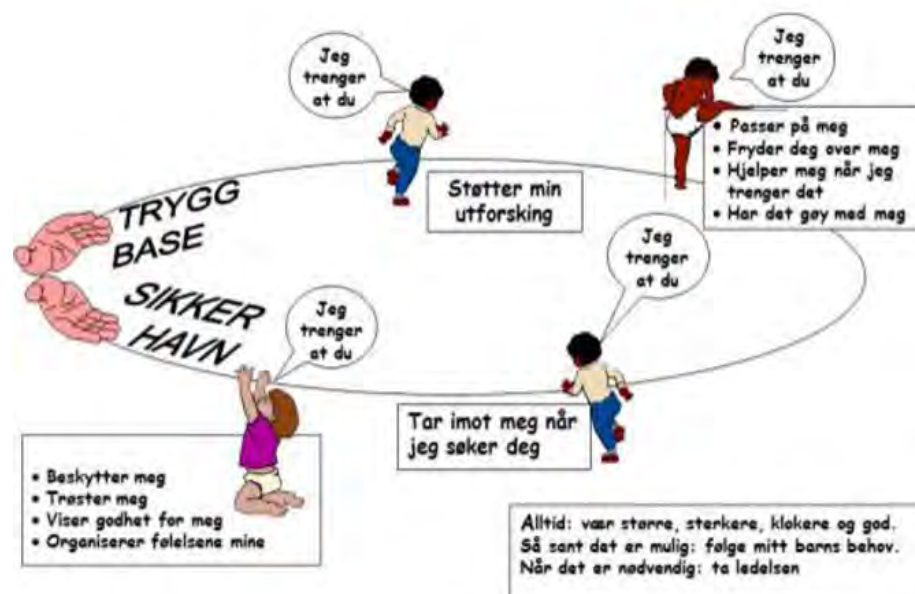
I vår barnehage legger vi stor vekt på tilvenningen. Det er viktig at barna får en god og trygg start som legger grunnlaget for en god tilknytning som frigjør barna til å utforske miljøet og delta i lek med andre barn og voksne. Vi bruker «Circle of security» / «Trygghetssirkelen» som metode for å gi trygghet under tilvenningen og generelt i barnehagens hverdagsliv. Modellen er basert på at den voksne analyserer og tolker barnets behov og følelser, og ut ifra dette gir en utviklings-støttende omsorg. Alle nye barn får en kontaktperson som skal tilrettelegge for at barnet gradvis blir trygg, trives og får venner. Av og til velger det nye barnet ut en annen voksen som det liker godt, og vi tilrettelegger så langt det går ut i fra dette. Kontaktpersonen vil også fungere som kontaktperson for barnets foreldre, og samarbeide om en best mulig hverdag for barnet.

Vi tilrettelegger for en tilvenningssamtale i løpet av de tre første ukene hvis dette er ønsket.

Foreldrene kjenner barnet best, og en god dialog og deling av informasjon mellom hjem og barnehage er viktig for barnas trygghet og trivsel. Vi anbefaler en tilvenning over tre dager hvor barnet gradvis er mer i barnehagen uten foreldrene, og barnet får gradvis bli mer kjent og trygg i barnehagen. Vår erfaring tilsier at barnet får god oversikt over en ny hverdag i løpet av tre uker, og viser mer av sin personlighet da.

GRUPPE MÅNE – GRUPPE SOL

Vi er en liten barnehage hvor alle barn og voksne blir kjent over tid. Det er fordi barnegruppene tilbringer deler av dagen sammen. Når vi observerer at Måne- barn søker mot barn på Sol, får de komme på besøk og gjerne delta på en Turdag. Dette bidrar til å gjøre overgangen til en ny gruppe lettere. Barna blir gradvis kjent med alle barna og alle voksne. Når overgangen til ny gruppe skal skje har vi en samling hvor vi snakker om hva det vil si å gå over til ny gruppe, og så følger barnets kontaktperson barnet over til ny gruppe hvor barnet blir møtt av en ny kontaktperson. Den nye kontaktpersonen ønsker velkommen, og følger barnet spesielt opp i forhold til omsorg, trygghet og utforskning og deltakelse i lek med andre barn og voksne. Etter 4-6 uker er det mulighet for samarbeidssamtale mellom foreldre og kontaktperson, hvor man snakker om overgangen og endringene i hverdagen, og barnets trivsel og lek med andre barn.

OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE

MÅL	Barna møtes av lyttende og trygge voksne som ivaretar barnas lærelyst og tro på egne evner. Barnet opplever overgang fra barnehage til skole som trygg og forutsigbar.
METODE	Barna får øve seg på selvhjelpsoppgaver (på – og avkledning, stell og hygiene, lage til mat selv og så videre) Barna får økende ansvar og frihet/privilegier Barnas hverdag, lek og samlinger gir mulighet for å sette ord på meninger, følelser, ta plass, bli bevisst egne og andres grenser Barna får jevnlig erfaring og øving i skoleforberedende oppgaver gjennom lek, spill, IKT (nettbrett), matlaging, skriveoppgaver, formingsoppgaver, forsøk, Barna deltar i undring, utforsking og førsøk, i tillegg til kunnskapssøken på nettbrett for å stimulere lærelyst Barna får erfaring i å «ta plass» gjennom deltagelse i samlinger, øve på og gjennomføre jule- og sommershow Barna får besøke skolen før oppstart, og vi har besøk fra barn som har startet på skolen ved mulighet. Barna deltar på en overnattingstur sammen med skolegruppen I barnehagen markeres overgang fra skolegruppebarn til skolebarn med utdeling av diplom og medalje Avslutning av barnehagetiden markeres med å gi barnet fotohefte av tiden i barnehagen Ta bilde for bearbeiding og dokumentasjon Se også under ulike fagområder hva vi jobber med ellers for skolegruppen
VOKSENROLLE	Vedlikeholde at alle barn har god kontakt med voksne Voksne gir barna mulighet til å øve på å sette ord på egne meninger/følelser/refleksjoner og stå forran andre – «Ta plass» Voksne ivaretar barnas undring og lærelyst gjennom å være medundrende, legge til rette for ulike læringsmuligheter under utforsking, forsøk og lek Voksne legger til rette for at barna får bli kjent med skolen og hvordan det er å gå på skolen – samarbeider med skolen så langt som mulig om oppstart Voksne legger til rette for fellesskap og en god avslutning på barnehagetiden

PERIODEPLAN 2022-2023

Dette er en oversikt over tradisjoner og planlagte aktiviteter for dette barnehageåret. Det som er styrende for de pedagogiske aktivitetene utenom dette er barnas medvirkning i forhold til vårt tverrfaglige arbeid med de ulike fagområdene og lek.

AUGUST - SEPTEMBER - OKTOBER TILVENNING OG OVERGANGER MEG SELV/FAMILIEN MIN FRILUFTSLIV BRANN - OG FØRSTEHJELPSUKE SDL: BARNEKONVENSJONEN/MARKERING FN-DAGEN(24/10)	NOVEMBER - DESEMBER FRILUFTSLIV JULEFORBEREDELSE SDL: FORBEREDELSE LUCIAFROKOST, JULEAVSLUTNING OG JULESHOW
JANUAR - FEBRUAR - MARS FRILUFTSLIV SAMENES DAG (6/2) KARNEVAL BRANN - OG FØRSTEHJELPSUKE	APRIL - MAI - JUNI FRILUFTSLIV PÅSKE GRUNNLOVSDAGEN SDL: FORBEREDELSE SOMMERSHOW OVERNATTING OG AVSLUTNING SKOLEGRUPPEN
	

DOKUMENTASJON OG VURDERING 2022-2023

Barnehagens pedagogiske aktiviteter vil dokumenteres via bilder og tekst på "Messenger" i lukket foreldregruppe, og gjennom oppslag/utstillinger i barnehagen. Barn på Måne har utstilling på «Månerommet».

I perioden 2022– 2023 vil vi på bakgrunn av årets valg for faglig satsing **LEK OG FRILUFTSLIV** ha følgende vurderingsområde:

«Ivaretar og støtter de voksne alle barns lek i skogen?»

Refleksjonene skal ta utgangspunkt i observasjoner, barnesamtaler, rammeplan for barnehage og årsplanen. Resultatet av vurderingsarbeidet jobbes med og følges opp i personalgruppen og gir utgangspunkt for videre arbeid og pedagogiske aktiviteter.

ÅRSHJUL 2022 – 2023

August	Åpner etter sommerstenging SQL/MÅNE mulighet for oppstartssamtale og utviklingssamtale Planleggingsdag - barnehagen stengt	Mandag 1/8-22 Etter avtale Fredag 12/8-22
September	Planleggingsdag – barnehagen stengt SQL/MÅNE mulighet for oppstartssamtale og utviklingssamtale	Mandag 12/9-22 Etter avtale
Oktober	SQL: Felles møte for foreldre til SKOLESTARTERE med pedagogisk leder Foreldreråd møte	Etter avtale Onsdag 26/10-22
November	Planleggingsdag – barnehagen stengt Foreldremøte	Fredag 4/11-22 Torsdag 17/11-22
Desember	Luciafrukost med foreldre Juletreff med foreldre Juleferie	Tirsdag 13/12-22 Torsdag 15/12-22 Fredag 23/12-22 kl. 12:00 til og med Fredag 30/12-22
Januar	Planleggingsdag	Mandag 2/1-23
Mars	Møte Samarbeidsutvalget/SU	Etter avtale
April	Påskeferie MÅNE:/SQL Samarbeidssamtale for foreldre til enkeltbarn med kontaktperson ved behov	Mandag 3/4-23 tom mandag 10/4-23
Mai	Arbeiderenes dag Grunnlovsdag Kr. Himmelfartsdag Planleggingsdag – barnehagen stengt 2. Pinsedag	Mandag 1/5-23 Onsdag 17/5-23 Torsdag 18/5-23 Fredag 19/5-23 Mandag 29/5-23
Juni	Sommerfest med foreldre Møte Samarbeidsutvalget/SU MÅNE:/SQL Samarbeidssamtale for foreldre til enkeltbarn med kontaktperson ved behov	Torsdag 15/6-23 Onsdag 21/6-23
Juli	Sommerstengt	Ukene 27, 28, 29 og 30 (3/7 tom 28/7-23)

